

ANALIZA DRUŠTVENIH UČINAKA SMJERNICA ZA RAZVOJ DRUŠTVENOG PODUZETNIŠTVA – KOMUNIKACIJSKI KANALI DRUŠTVENOG PODUZETNIŠTVA I NOSITELJA JAVNIH POLITIKA TE INSTITUTI POTPORE (KK DP)

IRMO

veljača, 2023. godine

SUDJELOVANJEM NA RADIONICI SUDIONICI RADIONICE PRISTAJU NA FOTOGRAFIRANJE I SNIMANJE U SVRHU PROVOĐENJA PROJEKTA

Izjava o zaštiti podataka

Sudionici su upoznati da se njihovi podaci koriste isključivo u svrhu tekućeg rada CENTRA ZA RURALNI RAZVOJ CERURA HR, a na temelju Uredbi 1303/2013, 1305/2013, 1306/2013, 808/2014, 809/2014, 907/2014 i 834/2014, u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka, posebno Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).

Pripremljene smjernice za javne politike

- Porezna politika i DP
- Državna imovina u funkciji DP
- DP, ranjive skupine i socijalne usluge
- DP u poljoprivredi
- **Komunikacijski kanali DP i JP, instituti potpore**
- DP i obrazovanje
- DP i mladi
- Zakonodavni okvir DP

Pripremljena znanstvena istraživanja

- Društveno korisno učenje i društveno poduzetništvo
- Strategija društvenog poduzetništva – gdje smo?
- Društveno poduzetništvo kroz javne politike i regionalne razvojne strategije
- Analiza društvenog poduzetništva – primjeri dobre prakse
- Braniteljske socijalno – radne zadruge kao model društvenog poduzetništva

Društveni učinak

- djelovanje javnih ili privatnih aktivnosti koje utječu na **promjenu načina života** ljudi
- Identificiraju se, mjere, analiziraju i procjenjuju smjerovi i jačina učinaka koji mijenjaju načine na koje ljudi žive, rade, zabavljaju se i povezuju
- Uključene su **promijene u načinu života ljudi**, učinci na zdravlje, kulturu, politiku, okoliš, prava, predviđanja i sl.

Analiza i procijena društvenog učinka

- predstavlja napor da se **unaprijed vrednuju i procjene društvene posljedice** (pozitivne i negativne) koje će vjerojatno slijediti iz implementacije pojedinih javnih politika, programa, mjera i aktivnosti
- analiza posljedica (pozitivnih i negativnih) na ljude koji **mijenjaju načine i obrasce života ljudi** (rad, dokolica, organizacija, međusobni odnosi, itd.)
- potreba za takvim analizama **raste s kompleksnošću modernog društva**

Cilj analize društvenih učinaka

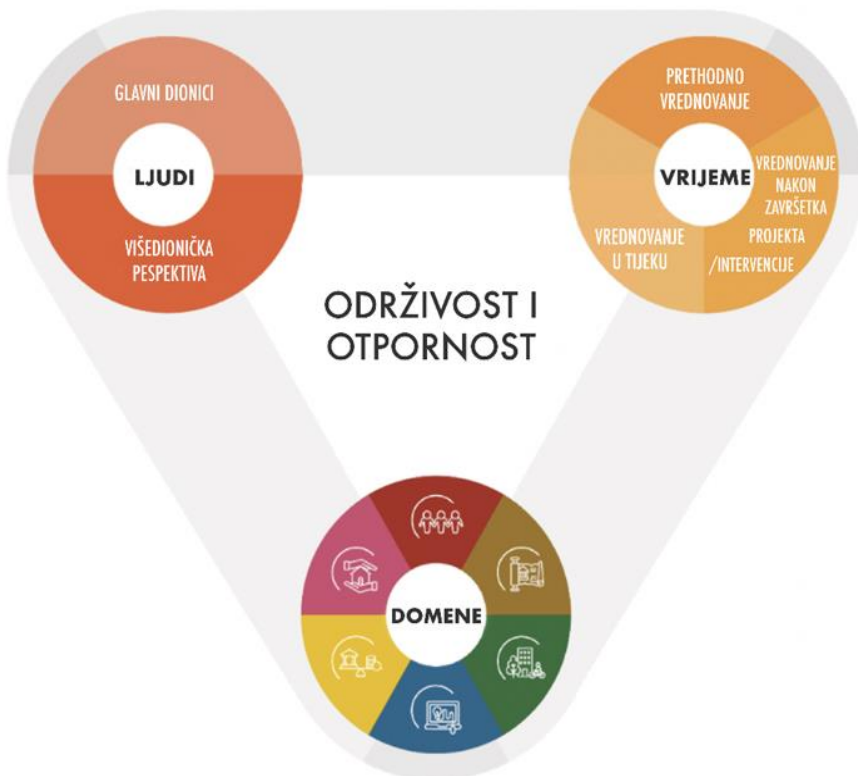
- prikupiti relevantne **informacije** koje omogućuju uvid u **izravne i neizravne posljedice** pojedine predložene smjernice kroz obrađene kvantitativne i kvalitativne pokazatelje koji u konačnici **utječu na povećanje blagostanja zajednice u cjelini i njenog općeg prosperiteta.**

Ključna načela analize društvenih učinaka

- **Transparentnost** - sve informacije i preporuke dobivene postupkom vrednovanja dijele sa svim zainteresiranim dionicima
- **Jasna metodologija** - slijediti jasnu metodologiju, uobičajeno se koristi kombinacija kvantitativnih i kvalitativnih analitičkih metoda
- **Planiranje procjene** - definiranja svrhe i opsega procjene, opisivanja metoda koje će se koristiti, prikaza potrebnih resursa, vremena potrebnog za procjenu i sl.
- **Nepristranost i neovisnost** - nepristranost pridonosi vjerodostojnosti procesa procjene učinaka Neovisnost pruža legitimitet donositeljima odluka i ograničava mogući sukob interesa različitih dionika u procesu
- **Vidljivost i širenje rezultata** - aktivnosti informiranja i sustavno širenje informacija o očekivanjima i konačnim rezultatima intervencija u području kulturne baštine

Koraci pri analizi društvenog učinka

1. Opis **područja / tema** na kojima se očekuje promijena
2. Opis **okruženja** u kojem će se možda desiti promijena
3. **Holistički pristup** procijeni
 - ekonomski, ekološki, kulturni i **društveni / socijalni** elementi procijene)
 - kvalitativni i kvantitativni elementi
4. Definiranje ključnih **dionika** - dimenzija ljudi
5. Definiranje **vremenske** dimenzije procijene (ex ante / u tijeku / ex post) – dimenzija vrijeme

Opis učinka

- **Vrijeme ili trajanje učinka** - početak kraj (ako je učinak završio)
- **Snaga – jačina** učinka nije stabilna varijabla i mijenja se kroz vrijeme ... treba procijeniti snagu i promjenu kroz vremenski period
- **Geografski značaj** – na kojem području učinak djeluje?
- Učinak pojedinog indikatora na **određene društvene skupine** (na neke društvene skupine određena akcija može imati u potpunosti drugačiju posljedicu)
- **Promjenjivost kroz vrijeme** – hoće li određena aktivnost kroz vrijeme dobiti drugačiji sentiment (iz pozitivnog u negativno) – npr. ulaganje u turizam lokalne zajednice može s vremenom dovesti do nezadovoljstva građana (ili neke skupine građana) turističkom ponudom i promjenom kvalitete života lokalne zajednice (npr. Zrće)

Analiza društvenih učinaka

SMJERNICE ZA RAZVOJ DRUŠTVENOG PODUZETNIŠTVA – KOMUNIKACIJSKI KANALI DRUŠTVENOG PODUZETNIŠTVA I NOSITELJA JAVNIH POLITIKA TE INSTITUTI POTPORE (KK DP)

Ključni akteri

- **Institucionalni okvir ekosustava za razvoj DP:**

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja; Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike; Ministarstvo hrvatskih branitelja; Centar za socijalnu skrb; Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva; Hrvatski zavod za zapošljavanje; Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije; vlasti na loklanoj razini; županijske razvojne agencije...

- **Kvaliteta suradnje različitih aktera te djelotvornost i učinkovitost javnog upravljanja utječe na rezultate djelovanja DP**

Primjena drugačijih pristupa vladavine/javnog upravljanja

- **INTEGRIRANI PRISTUP:**

- Rezultati djelovanja DP ovise o djelotvornosti i učinkovitosti upravljanja (visoka razina horizontalne i vertikalne koordinacije)
- Odmak od centraliziranog i birokratiziranog pristupa prema multisektorskom pristupu temeljenom na sinergiji i komplementarnosti mjera različitih javnih politika

- **PRISTUP RAZVOJU ODOZDO:**

- Efektivno korištenje lokalnih razvojnih resursa: ljudski resursi, lokalne razvojne inicijative, lokalna zajednica, lokalno znanje, lokalno koordiniranje relevantnih projekata...
- Umrežavanje, suradnja, otvorenost i povjerenje lokalnih aktera (međuzavisnost civilnog/poslovnog sektora definira kvalitetu komunikacijskih kanala)

- **CLLD KONCEPT:** ključnu ulogu imaju Županije/JLS u pružanju podrške osnaživanja sektora DP

- **QUADRUPLE HELIX MODEL:** participativno upravljanje temeljeno na koordinaciji i suradnji javnog sektora/gospodarstva/akademske zajednice/OCD (mediji)

TRI KLJUČNE SMJERNICE

- Podizanje kvalitete upravljanja u svrhu jačanja komunikacijskih kanala;
- Jačanje umrežavanja, medijske zastupljenost i informiranosti društvenih poduzetnika;
- Intenziviranje suradnje društvenih poduzetnika, gospodarstva, javnog sektora i akademske zajednice

1. **PODIZANJE KVALITETE UPRAVLJANJA U SVRHU JAČANJA KOMUNIKACIJSKIH KANALA**

- Osigurati primjenu integriranog, multisektorskog pristupa
- DP isticati u strateškim razvojnim programima svih javnih politika koje se dotiču sektora DP - nužno postizanje međusobne komplementarnosti mjera
- Postupiti po preporukama evaluatora realiziranog vrednovanja Strategije razvoja DP
- Uspostaviti djelotvornu i učinkovitu koordinaciju tijela angažiranih oko pitanja DP uključujući relevantna Ministarstva te Nacionalnu zakladu za razvoj civilnog društva
- Jačati horizontalnu suradnju na razini JLPS te angažiranost i podršku institucija na reg. i lok. razini
- Uvoditi nove oblike vladavine - naglašavaju ulogu DP, svih ključnih aktera i samih građana te omogućavaju DP da utječu na lokalno donošenje odluka (pristup razvoju odozdo „CLLD“ pristup) - KAPITAL ODNOSA

1. PODIZANJE KVALITETE UPRAVLJANJA U SVRHU JAČANJA KOMUNIKACIJSKIH KANALA

Koji dionici će osjetiti posljedice promjena?	Kroz koje kanale će dionici osjetiti promjene?		Koji je očekivani smjer i snaga utjecaja?
- Društveni poduzetnici - Resorna ministarstva - Šira javnost - JLPS - Županijske razvojne agencije	Izravno Jačanje horizontalne i vertikalne suradnje Vidljivost i prepoznatljivost važnosti DP u svim relevantnim strateškim razvojnim programima Koordinirano djelovanje svih relevantnih formalnih aktera Participacija neformalnih aktera	Neizravno Stvaranje preduvjeta za kvalitetnije upravljanje Transparentno i pravovremeno informiranje Zadovoljniji DP i krajnji korisnici Usvajanje rezultata vrednovanja	Ostvarivanje komplementarnosti mjera različitih javnih politika što pridonosi osnaživanju dijaloga aktera DP i nositelja javnih politika Osnaženi institucionalni kapaciteti (poznavanje problema DP i načina rješavanja njihovih problema) Primjena drugačijih pristupa javnom upravljanju/vladavini koji naglašavaju razvojnu ulogu DP s ciljem efektivnog korištenja (lokalnih) razvojnih resursa

Dionici - pozitivan utjecaj ili protivljenje smjernici

Društveni poduzetnici

- pozitivan utjecaj

Šira javnost

- pozitivan utjecaj

JLPS

- pozitivan utjecaj

Resorna ministarstva

- moguća protivljenja

1. PODIZANJE KVALITETE UPRAVLJANJA U SVRHU JAČANJA KOMUNIKACIJSKIH KANALA

Koji je izvor informacija za analizu društvenih utjecaja ove smjernice?

Izveštaj Ministarstva o rezultatima poduzetog usvajanja preporuka evaluatora temeljem realiziranog vrednovanja Strategije društvenog poduzetništva (Izvešće prezentirano javnosti u prosincu 2021.)

Stručna i akademska zajednica

Gradski, županijski uredi, razvojne agencije

Vremenski rok za provedbu smjernice: kontinuirano sa dugoročnim utjecajem

Koji se najznačajniji rizici mogu očekivati vezano uz predloženu smjernicu? Koja je njihova vjerojatnost i očekivani opseg ?

Vrsta/priroda rizika	Vjerojatnost	Jačina utjecaja
Politički rizici : Izostanak političke podrške	Velika	Velika
Ekonomski rizici: Nedostatak financijskih ulaganja u reformu javnog upravljanja	Srednja	Srednja
Institucionalni rizici : Nepostojanje suradnje i koordinacije Nevoljkost nadležnih resora za primjenom integriranog pristupa Nedostatna znanja i vještine za primjenu novih pristupa javnom upravljanju/vladavini	Srednja Srednja Srednja	Velika Velika Velika

2. JAČANJE UMREŽAVANJA, MEDIJSKE ZASTUPLJENOST I INFORMIRANOSTI DRUŠTVENIH PODUZETNIKA

- **Snažnija podrška procesu umrežavanja:**

- Uspostava jednog “mjesta” gdje bi se objavljivale važne informacije iz područja DP
- Suradnja sa financijskim mrežama
- Suradnja sa mrežama poduzetnika (informirati postojeće poduzetnike o konceptu DP i mjerenju učinka)
- Suradnja s ostalim ekosustavima za razvoj specifičnih vrsta poduzetništva (start-up; obiteljsko i sl.)

- **Jačanje uloge medija, radi podizanja vidljivosti, svijesti i znanja o DP (sustavno informiranje svih dionika, uključujući i gradove, komore, potporne institucije i banke te druge od interesa za DP)**
- **Organizacija tribina i okruglih stolova, uz praćenje rezultata realiziranih aktivnosti i projekata DP (*uključujući dijeljenje informacija o rezultatima!*)**

POTPORA DALJNJEM RADU I OSNAŽIVANJE MREŽE STVORENE U OKVIRU OVOG PROJEKTA

2. JAČANJE UMREŽAVANJA, MEDIJSKE ZASTUPLJENOST I INFORMIRANOSTI DRUŠTVENIH PODUZETNIKA

Koji dionici će osjetiti posljedice promjena ?	Kroz koje kanale će dionici osjetiti promjene?		Koji je očekivani smjer i snaga utjecaja?
- Društveni poduzetnici - JLPS - Resorna ministarstva - Šira javnost - Akademski zajednica	Izravno Osnivanje centralnog Ureda nadležnog za koordiniranje rada DP i informiranje DP na području cijele HR Primjena širokog spektra participativnih metoda Uvođenje sustava redovitog mjerenja učinaka i ostvarenih rezultata	Neizravno Brže i kvalitetnije pružanje podrške DP Povećana razina povjerenja DP u nadležna tijela Podizanje znanja i svijesti o DP (formalnih i neformalnih aktera)	Jačanje DP kroz razvoj nadležnog Ureda Pozitivni efekti na razvoj DP uslijed osnaženog kolektivnog/umreženog djelovanja (suradnja sa mrežama poduzetnika/financijskim mrežama..) Poticaj daljnjem razvoju specifičnih oblika društvenog poduzetništva Osnaživanje vidljivosti DP kroz redovito praćenje od strane medija (PR aktivnosti, marketing DP, jedinstveni portal...)

Dionici - pozitivan utjecaj ili protivljenje smjernici

Društveni poduzetnici	- pozitivan utjecaj
Resorna ministarstva	- pozitivan utjecaj
JLPS	- pozitivan utjecaj
Šira javnost	- pozitivan utjecaj

2. JAČANJE UMREŽAVANJA, MEDIJSKE ZASTUPLJENOST I INFORMIRANOSTI DRUŠTVENIH PODUZETNIKA

Koji je izvor informacija za analizu društvenih utjecaja ove smjernice?

Osnovano tijelo/Ured nadležno za koordiniranje i informiranje DP

Akadska i stručna zajednica

Vremenski rok za provedbu smjernice: kontinuirano s dugoročnim utjecajem

Koji se najznačajniji rizici mogu očekivati vezano uz predloženu smjernicu? Koja je njihova vjerojatnost i očekivani opseg ?

Vrsta/priroda rizika	Vjerojatnost	Jačina utjecaja
Politički rizici: Neprepoznavanje važnosti DP i umrežavanja	Velika	Velika
Institucionalni rizici: Otpor promjenama i primjeni participativnih metoda Neredovito mjerenje učinaka i ostvarenih rezultata	Srednja Srednja	Velika Velika

3. INTENZIVIRANJE SURADNJE DRUŠTVENIH PODUZETNIKA, GOSPODARSTVA, JAVNOG SEKTORA I AKADEMSKE ZAJEDNICE

- Razvijati djelotvorni (efektivni!) quadruple helix model
- Osnaživati suradnju DP sa akademskom zajednicom (zajednički projekti)
- Pred znanstvenom je zajednicom zadatak da:
 - zagovara i predloži smjernice za uvođenje i realizaciju obrazloženih koncepata participativne, integrirane i održive vladavine (značajno podizanje svijesti o značaju „kapitala odnosa“) te
 - da promiče vrijednosti DP među ključnim dionicima
- Jačati promoviranje koncepta socijalne ekonomije i socijalnog kapitala

3. INTENZIVIRANJE SURADNJE DRUŠTVENIH PODUZETNIKA, GOSPODARSTVA, JAVNOG SEKTORA I AKADEMSKE ZAJEDNICE

Koji dionici će osjetiti posljedice promjena?	Kroz koje kanale će dionici osjetiti promjene?		Koji je očekivani smjer i snaga utjecaja?
Društveni poduzetnici Udruge i zadruga JLPS Resorna ministarstva Akadska zajednica	Izravno Oснаživanje dijaloga između formalnih i neformalnih aktera Snažnije zagovaranje primjene smjernica za realizaciju drugačijih oblika upravljanja/vladavine Poticanje na proaktivno djelovanje Snažnija uključenost akademske zajednice	Neizravno Društvena kohezija i umreženost (povjerenje) Intenziviranje neposredne komunikacije s korisnicima Razvijenija suradnja i prijenos znanja i iskustva između DP	Oснаživanje pristupa razvoja „odozdo” uz intenzivnu primjenu širokog spektra participativnih metoda te uz porast svijesti na lokalnoj razini o značaju i koristi razvijenog sektora DP na lokalnoj razini Jačanje novih oblika vladavine/upravljanja, posebice participativnih oblika uz poticanje transparentnosti i inkluzivnosti u kreiranju javne politike Snažniji prijenos znanja i prakse između DP, OCD-a, akademske zajednice, gospodarstva i javnog sektora

Dionici - pozitivan utjecaj ili protivljenje smjernici	
Društveni poduzetnici	- pozitivan utjecaj
JLPS	- pozitivan utjecaj
Resorna ministarstva	- pozitivan utjecaj
Neformalni akteri	- pozitivan utjecaj

3. INTENZIVIRANJE SURADNJE DRUŠTVENIH PODUZETNIKA, GOSPODARSTVA, JAVNOG SEKTORA I AKADEMSKE ZAJEDNICE

Koji je izvor informacija za analizu društvenih utjecaja ove smjernice?

Akadska i struana zajednica

Osnovano tijelo/Ured nadležno za koordiniranje i informiranje DP

Vremenski rok za provedbu smjernice: kontinuirano sa dugoročnim utjecajem

Koji se najznačajniji rizici mogu očekivati vezano uz predloženu smjernicu? Koja je njihova vjerojatnost i očekivani opseg?

Vrsta/priroda rizika	Vjerojatnost	Jačina utjecaja
Politički rizici: Izostanak političke podrške u primjeni široke participacije	Srednja	Velika
Ekonomski rizici: Nedostatak sredstava za provedbu aktivnosti	Srednja	Velika
Institucionalni rizici: Izostanak primjene drugačijih oblika vladavine (otpor, neznanje, manjak kapaciteta)	Srednja	Velika

Rezultati anketnog istraživanja o utjecaju predloženih smjernica za razvoj društvenog poduzetništva

- rujan / listopad 2022. godine
- 188 ispitanika iz cijele Hrvatske

ANALIZA DRUŠTVENIH UČINAKA KOMUNIKACIJSKI KANALI DRUŠTVENOG PODUZETNIŠTVA I NOSITELJA JAVNIH POLITIKA TE INSTITUTI POTPORE (KK DP)	Jak utjecaj	Srednji utjecaj	Slabi utjecaj
PODIZANJE KVALITETE UPRAVLJANJA U SVRHU JAČANJA KOMUNIKACIJSKIH KANALA	73,94%	14,36%	11,70%
JAČANJE UMREŽAVANJA, MEDIJSKE ZASTUPLJENOST I INFORMIRANOSTI DRUŠTVENIH PODUZETNIKA	73,94%	17,02%	9,04%
INTENZIVIRANJE SURADNJE DRUŠTVENIH PODUZETNIKA, GOSPODARSTVA, JAVNOG SEKTORA I AKADEMSKE ZAJEDNICE	71,28%	17,02%	11,70%

Hvala na pažnji!

msanja@irmo.hr

ivana.keser@irmo.hr